

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Тренінг формування цінностей інклюзивної освіти

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 016 Спеціальна освіта

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма 016.00.01 Логопедія

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення Інститут людини

(назва інституту, факультету, відділення)

2017 – 2018 навчальний рік

Робоча програма «Тренінг формування цінностей інклюзивної освіти» для студентів спеціальності 016 Спеціальна освіта, освітньої програми 016.00.01 Логопедія

Розробник: О.В. Мартинчук, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Протокол від "06" вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

 (О.В. Мартинчук)

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту людини

 Н. А. Клішевич

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	4
Структура програми навчальної дисципліни.	9
I. Опис предмета навчальної дисципліни	9
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	10
III. Програма	11
<i>Змістовий модуль I. Цінності інклюзивної освіти.</i>	11
IV. Навчально-методична карта дисципліни.	13
V. Плани практичних (тренінгових) занять	14
VI. Завдання для самостійної роботи.	17
VII. Система поточного та підсумкового контролю.	22
VIII. Методи навчання.	24
X. Методичне забезпечення курсу	24
XI. Рекомендована література.	24
Основна.	24
Додаткова.	25

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з курсу «Тренінг формування цінностей інклюзивної освіти» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти Інституту людини на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня відповідно до навчального плану спеціальності 016 Спеціальна освіта, освітньої програми 016.00.01 Логопедія денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) організації навчання. Програма визначає обсяги знань, якими повинен опанувати здобувач вищої освіти відповідно до алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Тренінг формування інклюзивних цінностей», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів цінностей інклюзивної освіти, позитивного ставлення до інклюзивної освіти, мотивації досягнення успіху у сфері інклюзивної освіти дітей з особливими потребами.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити майбутніх фахівців у сфері надання освітніх послуг дітям з особливими потребами з основними цінностями та сферами компетенцій, необхідних для підготовки спеціальних педагогів та всіх вчителів для роботи в інклюзивній освіті з урахуванням усіх форм різноманітності;
- формувати переконання, що всі діти мають право бути залученими до інклюзивних класів (груп), і що це корисно як для самих дітей, так і для суспільства в цілому;
- формувати уявлення про особливості спільного навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами з усіма дітьми групи/класу;
- формувати навички успішної особистості: емоційний інтелект у процесі розвитку емпатії; когнітивну гнучкість у процесі вирішення нестандартних освітніх проблемних завдань, критичне мислення через аналіз різних підходів до навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами; складання суджень і ухвалення рішень у процесі роботи з інформацією, критичного аналізу літературних джерел;

- формувати уявлення про потенційні можливості дітей з особливими потребами, їхні сильні сторони; ознайомлення з історіями успіху цих дітей;
- формувати основи педагогічного мислення, здатності осмислювати і аналізувати педагогічну дійсність;
- формувати готовність до педагогічної праці на гностичному, комунікативному, операційному рівнях;
- формувати свідоме ставлення до сутності та соціального значення педагогічної діяльності;
- розширювати професійний світогляд студентів, педагогічну ерудицію.

На сучасному етапі розвитку освітньої системи в Україні активного впровадження набуває інтегрування дітей з порушеннями психофізичного розвитку в загальноосвітній простір, що зумовлює суттєве оновлення змісту, організаційних форм і технологій навчання, виховання і розвитку цієї категорії дітей, забезпечення їм психолого-педагогічного та соціального супроводу в освітньому просторі дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів.

Наразі існує потреба у підготовці спеціального педагога, здатного до надання корекційної підтримки в умовах інклюзивного середовища та до роботи у складі міждисциплінарної команди підтримки дитини з особливими освітніми потребами, до забезпечення навчально-виховного процесу в загальноосвітньому просторі. Для цього (відповідно до міжнародних досліджень Європейської агенції розвитку освіти осіб з особливими потребами) потрібні необхідні навички, знання та розуміння, ставлення та цінності кожного, хто надаватиме освітні послуги дітям в інклюзивному середовищі.

Вивчення навчальної дисципліни «Тренінг формування цінностей інклюзивної освіти» передбачає **формування** у студентів наступних **компетентностей**:

	Світоглядної	Здатність до розуміння предметної області професійної діяльності; володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності.
	Комунікативної	Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення. Здатність налагоджувати професійну і педагогічну комунікацію, застосовувати інформаційно-комунікативні технології.
	Міжособисті-	Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії та

	сної взаємодія	координації дій з іншими, зокрема, здатність успішно взаємодіяти з колегами. Здатність до емпітичного спілкування в процесі професійної діяльності. Здатність застосовувати емоційний інтелект задля визначення причинно-наслідкових взаємозв'язків соціальної взаємодії у ході аналізу практичних професійних ситуацій. Здатність працювати у команді. Здатність до емоційної стабільності, толерантності.
	Інформаційної	Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативно-мовленнєвих задач в соціальній і професійній діяльності.
	Креативної	Здатність до генерації нових ідей, творчого підходу до вирішення професійних завдань.
	Аналітичної	Здатність до аналізу теоретичних та практичних професійних проблемних питань. Здатність до комплексного розв'язання проблем. Здатність до критичного мислення в професійній діяльності, складання суджень та ухвалення рішень. Здатність до когнітивної гнучкості при розв'язанні професійних питань теорії та практики. Здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості.
	Самоосвітньої	Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.
2.	Фахових	
	Організаційної	Здатність планувати, організувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію її суб'єктів. Здатність до роботи в міждисциплінарній команді під керівництвом лідера у процесі вирішення завдань. Здатність до когнітивної гнучкості:

		ситуативного (негайного) вирішення проблем, врахування нових (поточних) умов і обставин для прийняття рішень, уміння долати стереотипне мислення.
	Теоретико-методологічної	Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з особливими освітніми потребами; здатність відстоювати власні освітні переконання.
	*Психолого-педагогічної	Володіння базовими знаннями з педагогіки і психології та вміння їх реалізувати задля забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку.
	Спеціально-педагогічної	Володіння базовими знаннями про інклюзивну освіту як педагогічну систему навчання, виховання і освіти різних категорій дітей з психофізичними порушеннями, їхні потенційні можливості у досягненні певного рівня життєвої компетентності. Володіння знаннями та розуміння сучасних підходів до вивчення, освіти, розвитку, абілітації, реабілітації і соціальної адаптації осіб з психофізичними порушеннями в інклюзивних освітніх закладах, закладах соціального захисту та охорони здоров'я.
	Компетентності у сфері інклюзивного навчання	Розуміння інклюзивних цінностей. Володіння базовими знаннями та розуміння основних концепцій та теорій інклюзивного навчання.
	Деонтологічної (професійні цінності)	Здатність діяти згідно з принципами деонтології, пов'язаними з професійною діяльністю спеціального педагога; усвідомлення педагогічних, психологічних та соціальних наслідків у сфері професійної діяльності

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Тренінг формування цінностей інклюзивної освіти» здобувач першого (бакалаврського) рівня повинен продемонструвати такі **результати навчання**:

1. Здатність продемонструвати розуміння основних інклюзивних цінностей та сфер компетенцій, необхідних для підготовки спеціальних

педагогів та всіх вчителів для роботи в інклюзивній освіті з урахуванням усіх форм різноманітності.

2. Здатність продемонструвати навички ефективної міжособистісної взаємодії та когнітивну гнучкість у процесі розв'язання творчих професійних завдань під час тренінгових занять.
3. Здатність продемонструвати навички до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку під час заповнення портфолію.

Реалізація завдань для досягнення результатів навчальної дисципліни здійснюється шляхом використання як традиційних технологій, методів і форм навчання, так і інноваційних технологій, активних та інтерактивних форм проведення занять.

Програма складається з 1 модулю (1 кредит) – 30 годин: 14 год. практичних, 2 год. модульного контролю, 14 годин самостійної роботи.

Вивчення студентами навчальної дисципліни "Тренінг формування цінностей інклюзивної освіти" завершується заліком.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 1	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	нормативна
Модулів – 1	Спеціальність: 016 Спеціальна освіта Освітня програма: 016.00.01 Логопедія	Рік підготовки
Індивідуальне науково-дослідне завдання (немає)		1-й
Загальна кількість годин – 30		Семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2		1
	Освітній рівень: <u>перший (бакалаврський)</u>	Практичні
		14 год
		Самостійна робота
		14 год.
		Модульний контроль
		2 год.
		Вид контролю:
	Залік	

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I. ЦІННОСТІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ									
1.	Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації	8	4		4			4	
2.	Освіта для соціальної справедливості	4	4		4			4	
3.	Індекс інклюзії: цінності інклюзивної освіти	8	4		4			4	
4.	Профіль педагога інклюзивної освіти: основні інклюзивні цінності	8	2		2			2	
		2							2
<i>Разом за модуль I</i>		30	14		14			14	2
<i>Разом за навчальним планом</i>		30	14		14			14	2

III. ПРОГРАМА ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ЦІННОСТІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Тема тренінгового заняття № 1

«Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації». (4 год.)

Поняття про інклюзивну освіту, інклюзивний підхід у педагогіці, що повністю відповідає головним демократичним засадам і цінностям. Філософське обґрунтування інклюзивних підходів. Причини доцільності запровадження інклюзивної освіти. Роздуми про «інклюзію» (включення) та «ексклюзію» (виключення).

Література:

1. Тренінг «Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації» / Фонд Порошенка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.facebook.com/pg/PoroshenkoFoundation/photos/?tab=album&album_id=1098599193534859
2. www.ussf.kiev.ua – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком».
3. Kunc N. (1992). The need to belong: Rediscovering Maslow's hierarchy of needs. In R.A. Villa, J.S. Thousand, W. Stainback & S. Stainback (Eds.) *Restructuring for caring and effective education*. Baltimore: Paul H. Brookes.
Кунц. Н. Необхідність приналежності. Перегляд ієрархії потреб Маслоу / З книги Вілла Р.А., Таусенда Дж.С, Стейнбека В. і Стейнбека С. "Перебудова системи освіти з метою підвищення її ефективності").

Тема тренінгового заняття № 2

«Освіта для соціальної справедливості». (4 год.)

Розуміння відмінностей між людьми і толерантне ставлення до них. Розгляд суті відмінностей. Визначення спільних риси, притаманних усім дітям. Роздуми про педагогічний і життєвий досвід спеціальних педагогів, про розуміння того, що їхня взаємодія з дітьми, а також соціальне і фізичне середовище позначається на розвиткові малят, їхній поведінці та навчанні.

Література:

1. Тренінг «Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації» / Фонд Порошенка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.facebook.com/pg/PoroshenkoFoundation/photos/?tab=album&album_id=1098599193534859
2. www.ussf.kiev.ua – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком».

3. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практ. посіб. / Тім Лорман, Джоан Депплер, Девід Харві; перек. з англ. – К.: - СПД-ФО Парашин І.С., 2010. – 296 с.

Тема тренінгового заняття № 3 (4 год.).

«Індекс інклюзії: цінності інклюзивної освіти»

Поняття про інклюзивні цінності. Система інклюзивних цінностей та наслідки формування їх в учасників навчально-виховного процесу. Цінності як спонукаючі фактори до дії. Вплив системи інклюзивних цінностей на розвиток інклюзії.

Література:

1. Тоні Бут, Мел Ейнскоу. Індекс інклюзії: розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл: посіб [перекл. з англ.]. – К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. – С. 21-29.
2. www.ussf.kiev.ua – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком».

Тема тренінгового заняття № 4. (2 год.)

«Профіль педагога інклюзивної освіти: основні інклюзивні цінності»

Поняття про профіль педагога інклюзивної освіти: європейський досвід. Основні інклюзивні цінності, визначені у процесі реалізації проектної діяльності Європейської агенції розвитку освіти осіб з особливими потребами: оцінка різноманітності учнів, підтримка всіх учнів, робота з іншими, особистий професійний розвиток.

Література:

1. Teacher education for inclusion Profile of Inclusive Teachers / European Agency for Development in Special Needs Education (2012) <https://www.european-agency.org/sites/default/files/Profile-of-Inclusive-Teachers.pdf>

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Тренінг формування цінностей інклюзивної освіти»

Разом: 30 год., практичні заняття – 14 год., модульний контроль – 2 год.,
самостійна робота – 14 год., залік.

Модулі	Змістовий модуль I			
Назва модуля	Цінності інклюзивної освіти			
Кіл. балів за модуль	112 балів			
Теми	1	2	3	4
Теми практичних занять	Інклюзивна освіта - рівень свідомості нації (2 б.)	Освіта для соціальної справедливості (2 б.)	Індекс інклюзії: цінності інклюзивної освіти (2 б.)	Профіль педагога інклюзивної освіти: основні інклюзивні цінності (1 б.)
Роб. на практ. зан.	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів
Самост. робота	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів
Види пот.конт.	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			

Всього: 112 балів; коеф. 1,12.

V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І
ЦІННОСТІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ
Практичне (тренінгове) заняття 1

Тема: Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації

(4 год.)

План

1. З'ясувати і проаналізувати, які аспекти процесу залучення дітей з особливими потребами до звичайних класів викликають стурбованість у студентів.
2. Пояснити учасникам, що цей тренінг допоможе їм подолати ці тривоги та побоювання.
3. Ознайомити студентів з визначенням «інклюзія», «інклюзивна освіта» (у контексті теми, яка розглядається).
4. Ознайомити студентів з обґрунтуванням залучення дітей з особливими потребами до звичайних класів і перевагами інклюзивних підходів.
5. Обговорити (мозковий штурм), чому інклюзивна освіта визначає рівень свідомості нації.
6. Проаналізувати, чому відчуття приналежності є однією з головних потреб людини.
7. З'ясувати соціальний та емоційний вплив "ексклюзії" (відриву дитини з особливими потребами від звичайного оточення).
8. Розглянути роль дорослих як ініціаторів "залучення" і "виключення".
9. Ознайомитися з рисами інклюзивних шкіл.

Література:

4. Тренінг «Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації» / Фонд Порошенка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.facebook.com/pg/PoroshenkoFoundation/photos/?tab=album&album_id=1098599193534859
5. www.ussf.kiev.ua – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком».
6. Kunc N. (1992). The need to belong: Rediscovering Maslow's hierarchy of needs. In R.A. Villa, J.S. Thousand, W. Stainback & S.Stainback (Eds.) *Restructuring for caring and effective education*. Baltimore: Paul H. Brookes.
Кунц. Н. Необхідність приналежності. Перегляд ієрархії потреб Маслоу / З книги Вілла Р.А., Таусенда Дж.С, Стейнбека В. і Стейнбека С. "Перебудова системи освіти з метою підвищення її ефективності").

Практичне (тренінгове) заняття 2

**Тема: Освіта для соціальної справедливості: розуміння багатоманітності
(4 год.)**

План

1. Розглянути суть відмінностей.
2. Навчитися бачити в людині з особливими потребами відмінність, а не порушення.
3. Визначити спільні риси, притаманні усім дітям.
4. Дійти висновку, що основою інклюзивної освіти є забезпечення рівного доступу до загальної освіти.

Література:

4. Тренінг «Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації» / Фонд Порошенка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.facebook.com/pg/PoroshenkoFoundation/photos/?tab=album&album_id=1098599193534859
5. www.ussf.kiev.ua – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком».

Практичне (тренінгове) заняття 3

Індекс інклюзії: цінності інклюзивної освіти

4 год.

План

1. Розкрити поняття інклюзивних цінностей.
2. Ознайомити майбутніх фахівців спеціальної та інклюзивної освіти із системою інклюзивних цінностей та наслідками формування їх в учасників навчально-виховного процесу.
3. Інтерактивна гра «Пов'язуючи дії з наслідками». Мета гри: сприяти усвідомленню того, як має змінитися діяльність навчального закладу, сприяючи розвитку інклюзивних цінностей. Проілюструвати, як цінності можуть стати спонукаючим фактором до дії.
4. Інтерактивна гра: Світове кафе (The World Café) Запитання для обговорення: Як би змінилися види діяльності у школі, якби існувала загальна згода щодо певної системи інклюзивних цінностей?
5. Підвести студентів до висновку, що система інклюзивних цінностей сприяє розвитку Інклюзії В і здійснювати оцінку діяльності закладу необхідно через призму інклюзивних цінностей.

Література:

3. Тоні Бут, Мел Ейнскоу. Індекс інклюзії: розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл: посіб [перекл. з англ.]. – К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. – С. 21-29.
4. www.ussf.kiev.ua – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком».

Практичне (тренінгове) заняття 4

Профіль педагога інклюзивної освіти: основні інклюзивні цінності

4 год.

План

1. Ознайомити з профілем педагога інклюзивної освіти, розробленим в результаті проектної діяльності Європейської агенції розвитку освіти осіб з особливими потребами.

2. Розкрити суть основних чотирьох цінностей, пов'язаних з викладанням та навчанням, що були визначені як основа для роботи всіх педагогів інклюзивної освіти:

✓ Оцінка різноманітності учнів - різниця в навчанні розглядається як ресурс і можливість для освіти;

✓ Підтримка всіх учнів - вчителі мають високі очікування щодо досягнень для всіх учнів;

✓ Робота з іншими - співпраця та робота в команді є важливими підходами для всіх вчителів;

✓ Постійний особистісний професійний розвиток - викладання є навчальною діяльністю і вчителі несуть відповідальність за власне навчання протягом усього життя.

Література:

2. Teacher education for inclusion Profile of Inclusive Teachers / European Agency for Development in Special Needs Education (2012)
<https://www.european-agency.org/sites/default/files/Profile-of-Inclusive-Teachers.pdf>

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

ЦІННОСТІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Тренінг формування інклюзивних цінностей

Портфоліо

Належить студенту I курсу спеціальності «Спеціальна освіта. Логопедія», групи
Київського університету імені Бориса Грінченка

1: Вступ: портфоліо

Шановний студенте! Під час тренінгу Ви працюєте з портфоліо.

Портфоліо являє собою перелік індивідуальних навчальних цілей та досвід роботи учасника тренінгу «Формування цінностей інклюзивної освіти».

Зміст портфоліо є важливим засобом оцінювання учасника тренінгу, що дає можливість зрозуміти ставлення, набуті (професійні) знання та навички.

Портфоліо є персональним документом.

Портфоліо включає три частини:

Частина 1

- Особисті дані (додаток А)

Частина 2

- Докази набутих знань і вмінь (додаток Б).

Частина 3

- Особисті коментарі.

Ми оцінюємо такі компетенції в цьому портфоліо:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи.
2. Можливість розвивати свій професіоналізм в галузі освіти.

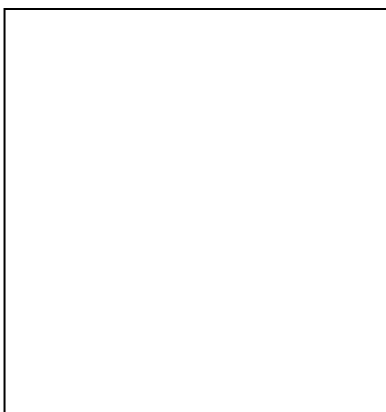
ЧАСТИНА 1

Додаток А

Персональні дані

Ім'я:
Дата народження:
Місце народження:

Фото

Дайте чесну і відверту відповідь на запитання: «Чому Ви обрали спеціальність «Спеціальна освіта. Логопедія»?

ЧАСТИНА 2

Додаток Б

Докази набутих компетенцій протягом цього тренінгу:

Тренінгове заняття 1

Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації

Персональні цілі:	Що Ви хочете дізнатись, з'ясувати, зрозуміти, зробити, щоб опанувати програмовим матеріалом тренінгу, набути компетенцій спеціального педагога інклюзивної освіти?	Приклад персональної мети: Хочу зрозуміти технологію навчання на курсі, як працювати з матеріалами курсу, заповнювати портфоліо. Хочу ознайомитись з матеріалами тренінгу Фонду Порошенка «Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації»
Навчальне завдання 1	Чому Ви обрали певний кут аудиторії, якщо Ви протягом заняття його змінили, то проаналізуйте, як Ваші погляди змінювалися під час заняття та внаслідок читання рекомендованої літератури.	Відповідь надати в доказах.
Навчальне завдання 2	Обговоріть визначення інклюзії з ким-небудь, хто не брав участі у занятті (з членом родини, другом та 19 н.). В доказах занотуйте, які питання піднімалися під час цих розмов і які відповіді та пояснення вони давали. Визначте, яка, на Вашу думку, додаткова інформація потрібна для пояснення доцільності запровадження інклюзивної освіти. У подальшому відстежуйте, чи всі необхідні відомості Ви одержали при розгляді курсу	Відповідь надати в доказах.
Навчальне завдання 3	Переглянути фільм «Клеймо». Написати есе на вільну тему на основі переглянутого фільму.	Есе надати в доказах.
Результат:	Чи досягнули Ви своєї мети?	

	Наскільки? Яка була Ваша реакція на результат?	
Рефлексія:	Що мене приваблює? Що я хочу зберегти? Чому я навчився? Що я повинен/повинна зробити по - іншому в наступний раз? Що мені потрібно зробити для цього? Як я можу приготуватись? Я задоволений/задоволена своєю дією і результатом, коли...	

Тренінгове заняття 2

Освіта для соціальної справедливості: розуміння багатоманітності

Персональні цілі:	Що Ви хочете дізнатись, з'ясувати, зрозуміти, зробити, щоб опанувати програмовим матеріалом тренінгу, набути компетенцій спеціального педагога інклюзивної освіти?	
Навчальне завдання 1	Занотувати ідеї, які з'явилися наприкінці заняття. Поміркуйте, що можна було б зробити в класі для досягнення чи розвитку кожної з цих нових ідей.	Відповідь надати в доказах.
Результат:	Чи досягнули Ви своєї мети? Наскільки? Яка була Ваша реакція на результат?	
Рефлексія:	Що мене приваблює? Що я хочу зберегти? Чому я навчився? Що я повинен/повинна зробити по - іншому в наступний раз? Що мені потрібно зробити для цього? Як я можу приготуватись? Я задоволений/задоволена своєю дією і результатом, коли...	

Тренінгове заняття 3

Індекс інклюзії: цінності інклюзивної освіти

Профіль педагога інклюзивної освіти: основні інклюзивні цінності

Персональні цілі:	Що Ви хочете дізнатись, з'ясувати, зрозуміти, зробити, щоб опанувати програмовим матеріалом тренінгу,	
--------------------------	---	--

	набути компетенцій спеціального педагога інклюзивної освіти?	
Навчальне завдання 1	Занотувати ідеї, які з'явилися наприкінці заняття. Поміркуйте, що можна було б зробити в класі для досягнення чи розвитку кожної з цих нових ідей.	Відповідь надати в доказах.
Результат:	Чи досягнули Ви своєї мети? Наскільки? Яка була Ваша реакція на результат?	
Рефлексія:	Що мене приваблює? Що я хочу зберегти? Чому я навчився? Що я повинен/повинна зробити по - іншому в наступний раз? Що мені потрібно зробити для цього? Як я можу приготуватись? Я задоволений/задоволена своєю дією і результатом, коли...	

Тренінгове заняття 4

Профіль педагога інклюзивної освіти: основні інклюзивні цінності

Персональні цілі:	Що Ви хочете дізнатись, з'ясувати, зрозуміти, зробити, щоб опанувати програмовим матеріалом тренінгу, набути компетенцій спеціального педагога інклюзивної освіти?	
Навчальне завдання 1	Занотувати ідеї, які з'явилися наприкінці заняття. Поміркуйте, що можна було б зробити в класі для досягнення чи розвитку кожної з цих нових ідей.	Відповідь надати в доказах.
Результат:	Чи досягнули Ви своєї мети? Наскільки? Яка була Ваша реакція на результат?	
Рефлексія:	Що мене приваблює? Що я хочу зберегти? Чому я навчився? Що я повинен/повинна зробити по - іншому в наступний раз? Що мені потрібно зробити для цього? Як я можу приготуватись? Я задоволений/задоволена своєю дією і результатом, коли...	

Докази

ЧАСТИНА 3

ОСОБИСТІ КОМЕНТАРІ

Примітки викладача:

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення здобувачів першого (бакалаврського) рівня з курсу «Тренінг формування цінностей інклюзивної освіти» оцінюються за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС), в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Система оцінювання навчальних досягнень студентів за Європейською (ECTS) шкалою подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни
«Тренінг формування інклюзивних цінностей освіти»

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування практичних заняття (1 бал)	7
2.	Робота на практичному занятті (10 балів)	40
3.	Виконання модульної контрольної роботи (25)	25
4.	Виконання завдання для самостійної роботи (5)	40
Підсумковий рейтинговий бал		112

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі

методи:

- **Методи усного контролю:** участь в інтерактивних обговореннях.
- **Методи письмового контролю:** портфоліо.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 7.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності в європейські оцінки ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
Fx	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* міні-лекції із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* тренінгові заняття.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: заповнення портфоліо.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; інтерактивні методи навчання, створення ситуацій пізнавальної новизни та зацікавленості.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ презентації міні-лекцій;
- ✓ плани тренінгових занять;
- ✓ навчально-методичні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ форма портфоліо.

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ДРУКОВАНІ ТА ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА

Основні друковані джерела

1. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практ. посіб. / Тім Лорман, Джоан Депплер, Девід Харві; перек. з англ. – К.: - СПД-ФО Парашин І.С., 2010. – 296 с.
2. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: [практ. посіб.] / [Тім Лорман, Джоан Депплер, Девід Харві]; пер. з англ. – К.: СПД-ФО Парашин І.С., 2010. – 296 с.
3. Kunc N. (1992). The need to belong: Rediscovering Maslow's hierarchy of needs.

In R.A. Villa, J.S. Thousand, W. Stainback & S.Stainback (Eds.) *Restructuring for caring and effective education*. Baltimore: Paul H. Brookes.

Кунц. Н. Необхідність приналежності. Перегляд ієрархії потреб Маслоу / З книги Вілла Р.А., Таусенда Дж.С, Стейнбека В. і Стейнбека С. "Перебудова системи освіти з метою підвищення її ефективності").

4. Тренінг «Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації» / Фонд Порошенка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.facebook.com/pg/PoroshenkoFoundation/photos/?tab=album&album_id=1098599193534859
5. Teacher education for inclusion Profile of Inclusive Teachers / European Agency for Development in Special Needs Education (2012) <https://www.european-agency.org/sites/default/files/Profile-of-Inclusive-Teachers.pdf>
6. www.ussf.kiev.ua – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком».

Додаткові друківані джерела

1. Байда Л.Ю. Інвалідність та суспільство:[навч.-метод. посіб.] / Л.Ю. Байда, О.В. Красюкова-Еннс, С.Ю. Буров та ін. / За заг. ред. Л.Ю. Байди, О.В. Красюкової-Еннс. – К., 2012. – 216 с.
2. Даніелс Е. Залучення дітей з особливими потребами до загальноосвітніх класів. // Е. Деніелс, К.Стаффорд – Львів: Т-во «Надія», 2000.– 255 с.
3. Концепція розвитку інклюзивної освіти // Наказ МОН України від 01.10.2010 р. № 912 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://firstedu.org.ua/index.php>. – Назва з екрану.
4. Мартинчук О.В. Формування толерантності як складової професійно-педагогічної підготовки студентів до роботи в інклюзивних закладах освіти // Сучасні стратегії університетської освіти: якісний вимір: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (28-29 березня) / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка та ін.; за заг. ред. В.О. Огнев'юка [редкол.: В.О. Огнев'юк, В.П. Андрущенко, Л.Л. Хоружа, О.М. Олексюк, О.В. Уваркіна, Н.М. Віннікова]. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – С. 914-919.